

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 343

Σεπτέμβριος-Ὀκτώβριος 2015

Διορθόδοξη ἐπικοινωνία χωρίς ἡγεμονικές βλέψεις

Ἀπό τό βιβλίο τοῦ Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου
«Ἡ ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας»

“...Δυστυχῶς σ’ αὐτό τό στιμόνι ὑφαίνονται ὅλες οἱ διορθόδοξες συναντήσεις. Καί γιά τό λόγο αὐτό δέ φέρνουν ἀποτέλεσμα. Καταστρώνεται ἕνας σχεδιασμός τελετουργικῆς λαμπρότητας καί κοσμικῆς ἐθιμοτυπικῆς ἐπισημότητας καί στρεβλώνεται ἢ καί ἐξοβελίζεται τό σεμνό πνεῦμα τῆς Συνοδικῆς συνοδοιοπορίας τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας. Ἀκούγονται κολακευτικά λόγια, ἀλλά δέν ἀναπτύσσεται γόνιμος διάλογος. Τιμῶνται οἱ ἀξιωματοῦχοι, ἀλλά δέν ἀναγνωρίζεται καί δέν τιμᾶται ἡ ἰσότητα τῶν ποιμένων καί ἡ ἀγάπη. Ἐμφανίζεται στό προσκήνιο ἡ ὑποκριτική ἀδελφосύνη. Ἀλλά δέν καλλιεργεῖται ἡ «ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Εφεσ. δ’ 3).

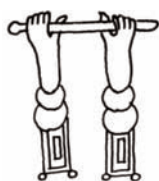
Ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν συμβατικῶν καί ἐθιμοτυπικῶν ἐπικοινωνιῶν εἶναι νά διατηροῦνται οἱ ρίζες τῆς πικρίας καί νά εὐρύνωνται τά χάσματα. Οἱ ἐπίσκοποι δέ βιώνουν τή Συνοδική ἐνότητα. Καί ὁ λαός δέ γίνεται ἀποδέκτης τοῦ μηνύματος τῆς δυνατῆς, Εὐχαριστιακῆς ἀγάπης.

Τά γεγονότα μαρτυροῦν ὅτι ἡ διορθόδοξη ἐπικοινωνία πρέπει νά ἀλλάξῃ κλίμα καί νά ἀναπτυχθῇ σέ διαφορετικές τροχιές. Νά παραμεριστοῦν οἱ ἡγεμονικές βλέψεις τῆς δεύτερης ἢ τῆς τρίτης ἢ τῆς ὁποιασδήποτε πλασματικῆς «Ρώμης». Νά μπῇ ὡς θεμέλιο ἡ ἰσοτιμία καί τό συνυπεύθυνο τῶν ἐπισκόπων. Νά ἐπικεντρωθῇ τό ἐνδιαφέρον στήν ἀποστολική καί στήν ποιμαντική αὐθεντικότητα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡγετικῶν παραγόντων. Καί νά ἀνοιχτοῦν δρόμοι κοινῆς πορείας καί διακονίας στό ἀπέραντο γήπεδο τοῦ σύγχρονου κόσμου...”

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΙΖ'

Δόλια άντικανονική ποινή (Έπιτίμιο Άκοινωνησίας)

πραγματικά τραγικά τὰ γεγονότα στόν Ναό τῆς Μεταμορφώσεως Κεφαλαρίου, ὅπου ἡ παράνομη (μετά τήν ἀπόφαση ἀναστολῆς τοῦ Σ.Τ.Ε.) «τοποτηρητεία» ἐπιχείρησε διά τριῶν μητροπολιτῶν (Βαρθολομαίου, Ἀγαθονίκου καί Περιστερίου Χρυσοστόμου) νά τελέσει τόν πανηγυρικό Ἑσπερινό κεκλεισμένων τῶν θυρῶν (!) Κίνηση πού προκάλεσε σειρά ἐπεισοδίων ἀπό τόν, ἀποκλεισμένο ἐκτός Ναοῦ, πιστό λαό, ὁ ὁποῖος ἀγανακτισμένος εἰσόρμησε στό Ναό καί ἔβγαλε τούς μητροπολίτες ἔξω.

Πέντε μέρες μετά ἀπό αὐτά τὰ πρωτόγνωρα γεγονότα (στίς 10 Αὐγούστου 1993), μέσα στό δεκαπενταύγουστο, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, θυμωμένος, ὄρισε συνεδρίαση τῆς Διάρκους Ἱερᾶς Συνόδου (ΔΙΣ). Σκοπός του τό ξεκίνημα μιᾶς διαδικασίας –μέ ἀφορμή τὰ ἐπεισόδια τοῦ Κεφαλαρίου- ἀνατροπῆς τοῦ καθεστώτος νομιμότητας τῶν τριῶν μητροπολιτῶν καί ἐκ νέου ἐκτοπίσεώς τους. Γιά τό λόγο αὐτό ἐφηῦρε πρωτάκουστη γιά τό Κανονικό Δίκαιο ποινή σέ ἐπίσκοπο (μέ τήν συμβου-

λή εἰδικοῦ, ὅπως θά δοῦμε παρακάτω), τό «ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας» (καί ἀπό τήν ὀνομασία του δέν μοιάζει γιά ποινή ἀλλά γιά παιδαγωγικό μέτρο ὑπέρ παρεκτρεπομένου μέλους τῆς Ἐκκλησίας). Μετά τή συνεδρίαση τῆς Συνόδου ἐκδόθηκε τό παρακάτω Ἀνακοινωθέν:

«ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἡ Διάρκῃς Ἱερᾶ Σύνοδος διαπιστώσασα διά μίαν εἰσέτι φοράν ὅτι οἱ Σεβ. Μητροπολῖται κ. κ. Νικόδημος, Θεολόγος καί Κωνσταντῖνος ὑπέπεσαν ἀμετανοήτως εἰς σωρείαν ἀντικανονικῶν παραπτωμάτων, δημιουργούντων ἐν τοῖς πράγμασι σχίσμα ἐντός τῶν κόλπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπιβάλλει εἰς αὐτούς τό ἐπιτίμιον τῆς ἀποκοπῆς ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ἥτοι τό ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας. Κατά τήν περίοδο ταύτην ὁ διά τοῦ ἐπιτίμιου αὐτοῦ τιμωρηθεῖς δέν δύναται νά τελῇ τήν Θεῖαν Λειτουργίαν πᾶς δέ μετ' αὐτοῦ λειτουργῶν ὑπόκειται εἰς τήν αὐτήν ποινήν, κατά τήν θεμελιώδη κανονικήν ἀρχήν "ὁ ἀκοινωνήτῳ κοινωνῶν ἀκοινωνήτος".

Πρός τούτοις ἡ Δ.Ι.Σ. κρίνει τούς

ὡς ἄνω Ἀρχιερεῖς καθαιρετέους καί ἀπογυμνωτέους πάσης ἱερατικῆς τιμῆς καὶ ἀξίας διὰ τὰ κατὰ συρροήν ἀντικανονικά των παραπτώματα καὶ τὴν δογματικὴν καὶ ἐκκλησιολογικὴν των παρέκκλισιν ἐκ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ παραδόσεως, εἰς δέ τούς λαϊκοὺς, οἱ ὁποῖοι προεπηλάκισαν Ἀρχιερεῖς καὶ ἐδημιούργησαν εἰς βάρος αὐτῶν ἐπεισόδια, ἐπιβάλλονται τὰ ὑπὸ τοῦ Γ' Κανόνος τῆς ἐν Ἀγίᾳ Σοφίᾳ Συνόδου προβλεπόμενα ἐπιτίμια.

Ὡσαύτως ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. πᾶς κληρικός, οἰουδήποτε βαθμοῦ, προσφυγῶν καὶ προσφεύγων κατὰ ἀποφάσεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν εἰς τὰ πολιτικά δικαστήρια θὰ καθίσταται ἐκκλησιαστικῶς ὑπόδικος ἐπισύρων εἰς βάρος αὐτοῦ τὰ ὑπὸ τοῦ Α' Ἀποστολικοῦ Κανόνος προβλεπόμενα.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)».

Οἱ δημοσιογράφοι δυσκολεύτηκαν νὰ κατανοήσουν τὴν δόλια αὐτὴ ἀπόφαση τῆς ΔΙΣ καὶ ζήτησαν τὴν βοήθεια τῶν ἐπισκόπων. Στό μεσημεριανό δελτίο τοῦ ραδιοφωνικοῦ ΑΝΤ1, πού τό παρουσίαζε ὁ δημοσιογράφος Πᾶνος Παναγιωτόπουλος, κλήθηκε ὁ «Δημητριάδος» Χριστόδουλος (ὁ μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπος), πού ἦταν συνοδικός, γιὰ νὰ δώσει ἐξηγήσεις τοῦ τί διαμείφθηκε μέσα στὴ Σύνοδο. Μὲ τό προφίλ τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἡγέτη, τοῦ ὑποσχομένου πολλά, παρουσιάστηκε ὡς διαφωνῶν στὰ πάντα,

ὅσα ἐκτυλίχτηκαν στὴ Σύνοδο, τὰ ὁποῖα τὰ παρουσίαζε μὲ πνεῦμα εἰρωνικὸ καὶ σκωπτικόν. Μὲ τόν παρακάτω τρόπο (τὴ συμμετοχὴ του στό διάλογο, μὲ τίς ἐρωτήσεις του καὶ τίς τοποθετήσεις του) παρουσίασε τί συνέβη μέσα στὴ Σύνοδο. Εἶπε λοιπόν ὁ Χριστόδουλος:

Ὅταν μπήκαμε, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μᾶς ἔβαλε νὰ δοῦμε ἓνα βίντεο μὲ περιστατικά ἀπὸ τὰ γεγονότα τοῦ Κεφαλαρίου, ὅπως καταγράφηκαν ἀπὸ τίς κάμερες τῶν τηλεοπτικῶν σταθμῶν. Στὴ συνέχεια πῆρε τό λόγο καὶ εἶπε:

-Μετά ἀπὸ αὐτὰ πρέπει νὰ τιμωρηθοῦν.

Παίρνοντας τόν λόγο ἐγὼ διατύπωσα μιά ἀπορία:

-Ἄν κατάλαβα καλά, ἐννοεῖτε νὰ τιμωρηθεῖ ὁ Νικόδημος, ἀφοῦ ἐκεῖ προκλήθηκαν τὰ ἐπεισόδια.

-Καὶ οἱ ἄλλοι δύο (Κωνσταντῖνος καὶ Θεολόγος) ἴδιοι εἶναι, πρόσθεσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, τί ποινὴ θὰ ἐπιβάλλουμε;

Τότε ἔφερα τὴν ἀντίρρηση:

-Δέν πρέπει νὰ ὀρίσουμε ἀνακριτὴ καὶ νὰ γίνει ἐκκλησιαστικὸ δικαστήριον;

-Ἐμεῖς πρέπει νὰ ἀποφασίσουμε.

-Ἄ! Ἐννοεῖτε νὰ λειτουργήσῃ ἡ Σύνοδος ὡς δικαστήριον. Τότε μὴπως πρέπει νὰ καλέσουμε μάρτυρες καὶ νὰ φωνάξουμε τούς ἴδιους νὰ ἀπολογηθοῦν; πρότεινα.

-Δέν χρειάζεται τίποτα, τό βίντεο τὰ λέει ὅλα.

Τέλος, στην αντίρρηση ότι μιά τέτοια απόφαση θά πάσχει από άκυρότητες στο Σ.τ.Ε., ο Αρχιεπίσκοπος εἶπε τὸν τελευταῖο λόγο:

-Ἡ Ἐκκλησία θά ἀποφασίσει ὅ,τι θέλει.

Αὐτά σέ σχέση μέ τή διαδικασία. Μέ μιά αὐθαίρετη ἀπόφαση, χωρίς τήν παραμικρή δικαστική διαδικασία, ἐπιβλήθηκε μέ 9 ψήφους ἀνυπαρκτή γιά ἐπίσκοπο ποινή. Μερικές παρατηρήσεις γύρω ἀπό αὐτή τήν ψευδοποινή:

Α) Ὁ ὅρος «ἐπιτίμιο» συσκοτίζει δόλια τή φύση τῆς ποινῆς. Ἄλλο «ἐπιτίμιο» ἄλλο «ποινή». Τό πρῶτο εἶναι παιδαγωγικό, θεραπευτικό, προσωρινό μέτρο, πού ἐπιβάλλεται στόν ἐκούσια προσερχόμενο μετανιωμένο ἄνθρωπο. Ἡ «ποινή» εἶναι τιμωρία πού ἐπιβάλλει τό ἐκκλησιαστικό δικαστήριο στόν παρεκτρεπόμενο καί μή μετανοοῦντα. Γιατί δέν τήν ὀνομάζει «ποινή» ἡ Σύνοδος ἀφοῦ πιστεύει ὅτι οἱ 3 μητροπολίτες παρεκτρέπονται καί δέν μετανοοῦν; Καί γιατί δέν τούς κάνει ἐκκλησιαστικό δικαστήριο γιά νά τούς τήν ἐπιβάλλει;

Β) Ἰσχυρίζεται ἡ Σύνοδος ὅτι μετὰ τήν ἐπιβολή τοῦ «ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας» δέν μποροῦν πλέον νά λειτουργοῦν. Μά δέ μιλάει ἡ ἀνακοίνωση γιά καθαίρεση! Μόνο σέ περίπτωση καθαίρεσης, τήν ὁποία ἐπιβάλλει ὑποχρεωτικά ἐκκλησιαστικό δικαστήριο (μετά ἀπό συγκεκριμένη διαδικασία-ἀνακρίσεις, πρωτοβάθμιο καί δευτεροβάθμιο δικα-

στήριο), ἀπαγορεύεται πλέον ὁ Ἀρχιερέας νά λειτουργεῖ. Αὐτό λένε οἱ Ἱεροί Κανόνες. Αὐτό ἐπιβεβαιώνεται καί ἀπό τόν Νόμο τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

Γ) Ἀπαντᾷμε ἐδῶ εὐθέως καί στήν ἐξῆς ἐρώτηση: Δέν ὑπάρχει λοιπόν καθόλου «ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας»; Δέν προβλέπεται καθόλου «ποινή ἀκοινωνησίας» γιά ἐπίσκοπο; Οἱ ἀσχολούμενοι μέ τό Κανονικό Δίκαιο μποροῦν νά ἐπιβεβαιώσουν ὅτι ὑπάρχει γιά τόν ἐπίσκοπο (μόνο) ἡ ποινή *excommunicatio fraterna*. Πρόκειται γιά προσωρινή ποινή γιά ἐπίσκοπο πού κατηγορήθηκε γιά κάτι. Μέχρι νά διερευνηθεῖ ἡ ἀλήθεια τῶν κατηγοριῶν (νά γίνουν οἱ ἀνακρίσεις καί τά 2 ἐκκλησιαστικά δικαστήρια), προσωρινά τοῦ ἐπιβάλλει τήν ἀκοινωνησία, πού ἔχει τά ἐξῆς χαρακτηριστικά:

-κυρίως κόβεται προσωρινά (μέχρι τελεσίδικης ἐκκλησιαστικῆς δίκης) ἡ κοινωνία μέ τούς ἄλλους ἐπισκόπους (ὄχι συλλειτουργία, ὄχι μετοχή τοῦ ἐπισκόπου σέ Σύνοδο, δηλαδή γενικά, προσωρινά: ὄχι ἐκκλησιαστική κοινωνία μέ τούς ἄλλους ἐπισκόπους)

-δέν ἐπηρεάζεται τό ἐπισκοπικό του ἀξίωμα (παραμένει ἐπίσκοπος στήν ἐπισκοπή του)

-δέν ἐπηρεάζεται ἡ ἄσκηση τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματός του στήν ἐπισκοπή του (παραμένει ὁ πατέρας, ὁ ποιμένας, ὁ λειτουργός τῶν μυστηρίων, ὁ ἀσκῶν διοίκηση).

Διευκρινίσεις γύρω ἀπό τό ἐπι-

τίμιο της άκοινωνησίας έδωσε ο δικηγόρος των μητροπολιτών Δημήτριος Παπουτσιδάκης στά Έπομνηματά του στό Σ.τ.Ε. Στο Έπόμνημα της 17^{ης} Νοεμβρίου 1993 γράφει με ταξύ πολλών άλλων:

«...Β. Έάν τό "έπίμιο της άκοινωνησίας" είναι ποινή καί ποιά είναι ή φύση του.

Άπό τήν πίο πάνω παράθεση όλων των έκκλησιαστικών ποινών προκύπτει ότι "ποινή άκοινωνησίας" δέν προβλέπεται, ούτε γιά κληρικό γενικά, ούτε είδικώτερα γιά έπίσκοπο.

Τό έπίμιο της άκοινωνησίας, πού προβλέπεται γιά τούς λαϊκούς στό μυστήριο της Έρας Έξομολογήσεως, κατά τήν διδασκαλία του κανονικού Δικαίου της Άνατολικής Έκκλησίας, δέν είναι ποινή, δέν είναι τιμωρία μέ τήν κυρία έννοια της λέξεως, είναι "έπίκριση, έλεγχος (censurae), φάρμακο ίαματικό καί σωτήριο, μέχρις ού ό άμαρτωλός μετανοήση τελείως καί καθάριση ούτως έαυτόν από του ρύπου της άμαρτίας" (δεΐτε Νικ. Μίλας: Τό Έκκλησιαστικόν Δίκαιον σελ. 804) καί έπιβάλλεται από μόνο τόν πνευματικό κατά τό μυστήριο της Έρας Έξομολογήσεως (Νικ. Μίλας έ.ά. σελ. 802), 'Ι. Κανών ΡΒ' της έν Τρούλλω Συνόδου, Ά. Χριστοφιλοπούλου: Έλληνικόν Έκκλησιαστικόν Δίκαιον σελ. 271, όπου καί άλλες παραπομπές).

Τό έπίμιο της άκοινωνησίας είναι ό κατά τήν έξομολόγηση έπιβαλλόμενος άποκλεισμός από της Θείας

Κοινωνίας, ό λεγόμενος μικρός άφορισμός (Ά. Χριστοφιλοπούλου έ.ά., σελ. 271), ό όποιος δύναται νά έπιβληθεΐ μόνον στους έκουσίως πρός έξομολόγηση προσερχομένους ή άπό τόν μητροπολίτη είς πρόσωπα γιά τά όποια έχει πεισθεΐ ότι είναι ύπαίτια άμαρτημάτων συνεπαγομένων τήν έκκλησιαστική αυτή ποινή (Ά. Χριστοφιλοπούλου έ.ά., σελ. 272), αντίδιαστέλλεται δέ από τόν "μέγα άφορισμό" ή "ανάθεμα", συνεπαγόμενο τόν όλοσχερή καί διαρκή (ίσόβιο) άποκλεισμό άπο τήν Έκκλησία καί τήν άπώλεια της ιδιότητας του μέλους της (Ά. Χριστοφιλοπούλου έ.ά. παρ. 31 καί σελ. 273).

Η κατά τήν άνωτέρω ένδειξη γ. 1. "excommunicatio fraterna" είναι ποινή μέ τήν όποία οι δι' αυτής τιμωρούμενοι έπίσκοποι "άπείργονται πάσης ύπηρεσιακής πρός τούς λοιπούς έπισκόπους έπικοινωνίας", ήτοι α) δέν δύνανται νά παρευρίσκονται στίς έπαρχιακές καί μείζονες συνόδους, στίς όποίες προσέρχονται οι λοιποί έπίσκοποι καί β) δέν γίνονται δεκτοί

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Διμηνιαίο Δελτίο

Έκκλησιαστικής Ένημέρωσης

Κωδικός 2360

Έδιοκτήτης-Έκδότης

ό Αρχιμανδρίτης

Ειρηναίος Μπουσδέκης

Διεύθυνση

190 11 Αδών Άττικής

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδά

Ίωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

ὡς ἐπίσκοποι σέ ἄλλη ἐπισκοπή, οὐτε δύνανται σ' αὐτήν νά τελοῦν τά ἱερατικά τους καθήκοντα, μάλιστα δέ τά ἐπισκοπικά, ΑΛΛΑ, "διά τῆς *ex-communicatio fraterna*, οὐτε τό ἐπισκοπικόν ἀξίωμα τοῦ ταύτη ὑποβληθέντος οὐτε ἡ τούτου ἀσκήσις ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐπισκοπῇ ἐπιηράζεται. Ὅθεν ἐδύνατο ἐν ταύτῃ νά τελῇ ἱεροτελεστίας, βαπτίσεις, χειροτονίας καί πάντα καθόλου τά ἱερατικά αὐτοῦ καθήκοντα καί νά ἀσκῇ πλήρη τήν ἐαυτοῦ δικαιοδοσίαν" (δεῖτε Κων. Ράλλη: Ποινικόν Δίκαιον σελ. 130, 131). Πρόκειται γιά τήν περίπτωση στήν ὁποία βρίσκεται σήμερα (*τίς μέρες που γραφόταν αὐτό τό κείμενο) ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων μετά τήν περί αὐτοῦ ἀπόφασή τῆς Ὑπερτελοῦς Συνόδου, ἡ ὁποία συνήλθε στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, μετά τήν ὁποία ὁ Πατριάρχης κύριος Διόδωρος συνεχίζει νά ἀσκεῖ πλήρη τήν δικαιοδοσίαν του».

Πιστό ἀντίγραφο μέ τό παραπάνω ἀνακοινωθέν τῆς Συνόδου ἦταν καί τό ἔγγραφο πού ἐστάλη ἀπό τόν Πρόεδρο τῆς Συνόδου Ἀρχιεπίσκοπο Σεραφεῖμ στόν καθένα ἀπό τοὺς τρεῖς μητροπολίτες. Σύντομη ἀνάλυση καί τοποθέτηση πάνω στά πανομοιότυπα αὐτά δύο ἔγγραφα δίνει ὁ μητροπολίτης Ἀττικῆς:

«Μιά σύντομη ἀνάλυση τοῦ Συνοδικοῦ ἐγγράφου καί τῆς ἀνακοινώσεως μᾶς δίνει τό παρακάτω φάσμα προβληματισμοῦ:

1. Ἀναφέρεται ὅτι ἡ Σύνοδος δια-

πίστωσε γιά μιὰ ἀκόμα φορά ὅτι ὑποπέσαμε καί οἱ τρεῖς Μητροπολίτες σέ σωρεία ἀντικανονικῶν παραπτωμάτων. Ἀλλά ποιά εἶναι αὐτά τά παραπτώματα; Καί ποιοί οἱ Ἱεροὶ Κανόνες πού παραβήκαμε; Ἡ Σύνοδος, γιά νά τό διαπιστώσει, ἔπρεπε νά εἶχε κάνει ἔρευνα. Γιατί δέν μᾶς κοινοποίησε τό ἀποτέλεσμα τῆς ἔρευνάς της; Σέ μιὰ καταγγελία, πολύ δέ περισσότερο σέ μιὰ διατύπωση ποινῆς, τά παραπτώματα πρέπει νά ἀναφέρονται μέ λεπτομέρεια κι οἱ Κανονικές ἢ Νομικές διατάξεις πού παραβιάζονται, πρέπει νά καταχωροῦνται. Γιατί αὐτό δέν ἔγινε;

2. Στή συνέχεια γίνεται λόγος καί γιά δογματικές καί ἐκκλησιολογικές παρεκκλίσεις. Ποιές εἶναι αὐτές; Εἶναι δυνατόν νά κατηγορεῖται ἐπίσκοπος καί νά καταδικάζεται γιά δογματικές καί ἐκκλησιολογικές παρεκκλίσεις, δίχως νά προσδιορίζονται οἱ ἀποκλίσεις μέ σαφήνεια;

3. Ἀφοῦ ἡ Σύνοδος διαπίστωσε δογματικές καί ἐκκλησιολογικές παρεκκλίσεις καί σωρεία ἀντικανονικῶν παραπτωμάτων, γιατί δέν διάταξε τή διενέργεια ἀνακρίσεων; Γιατί δέν παράπεμψε τήν ὑπόθεση σέ ἐκκλησιαστικό Δικαστήριον; Γιατί δέν μᾶς κάλεσε νά ἀπολογηθοῦμε; Τόσο φοβρά παραπτώματα τά ἀντιμετώπισε μέ μιὰ βιαστική ἀπόφαση, δίχως νά τηρήσει τή διαδικασία πού ὀρίζουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες;

4. Μά ἔτσι πού ἐνήργησαν, ὁ πρόεδρος καί τά μέλη τῆς Συνόδου, διέπραξαν ἐκεῖνοι βαρύτατο παρά-

πτωμα. Παραβίασαν καί τους Ίερούς Κανόνες καί τίς διατάξεις τών ἑλλη- νικῶν Νόμων, πού θεσμοθετοῦν τή διαδικασία τών ἀνακρίσεων καί τῆς ἀπολογίας τοῦ κατηγορούμενου καί τῆς δίκης, πού πρέπει νά γίνει μέ ὅλες τίς ἐγγυήσεις τῆς ἐντιμότητος καί τῆς ἀμεροληψίας. Οἱ παραβάται, λοιπόν, τών Ίερῶν Κανόνων καί τών Νόμων καταδίκασαν ἐμᾶς γιά Κανονικές πα- ραβάσεις;

5. Τό Συνοδικό αὐτό σχῆμα, μέ τήν ἴδια σύνθεση, στίς ἀρχές τοῦ ἴδιου ἔτους εἶχε καταδικάσει τόν Μητρο- πολίτη Λαρίσης Θεολόγο σέ δεκαετῆ ἀργία. Καί εἶχε προκληθεῖ σάλος ἐξ αἰτίας τῆς σωρείας τών παραβιάσε- ων τών Ίερῶν Κανόνων καί τών Νό- μων. Καί γι' αὐτές τίς παραβιάσεις τους εἶχε κινηθεῖ ὁ Εἰσαγγελέας καί τοὺς εἶχε παραπέμψει στά πολιτικά Δικαστήρια. Ἡ Κυβερνητική παρέμ- βαση, πού ἀνάστελε τή δίωξή τους, ἦταν ἐντελῶς πρόσφατη. Δέν εἶχε στεγνώσει ἀκόμα τό μελάνι τῶν ὑπο- γραφῶν. Πῶς τόσο γρήγορα λησμό- νησαν τήν ταραχή πού τοὺς προ- ξένησε ἡ παραπομπή, καί μεθόδευ- σαν τή νέα αὐτή σκηνοθεσία καί τήν καινούρια καταδίκη τοῦ Μητροπο- λίτη Θεολόγου; Δέν γνώριζαν ὅτι δέν μποροῦν νά δικάσουν γιά δεύτερη φορά; Ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένοι νά αὐτοεξαίρεθοῦν;

6. Ἄραγε ἄλλα ἦταν τά παρα- πτώματα γιά τά ὁποῖα δικάστηκε ὁ Μητροπολίτης Θεολόγος τόν Ίανου- ἄριο τοῦ ἴδιου ἔτους καί ἄλλα τά πα- ραπτώματα πού εἶχαν σάν ἀποτέ -

λεσμα τήν καταδίκη τοῦ Αὐγούστου; Ἄν εἶναι ἄλλα, γιατί δέν ἀναφέρον- ται μέ λεπτομέρεια; Ἄν εἶναι τά ἴδια, πῶς ἐπιβάλλεται γιά τά ἴδια παρα- πτώματα δεύτερη ποινή;

7. Σύμφωνα μέ τίς πληροφορίες, πού ἔφτασαν καί σέ μᾶς, κάποιος ἀπό τοὺς Συνοδικούς συνέδρους ζή- τησε νά κληθοῦμε νά δώσουμε ἐξηγή- σεις. Ἀλλά ὁ πρόεδρος τοῦ Σώματος τόν ἀντέκρουσε μέ τό πειστικό(!!!) ἐπιχείρημα ὅτι δέν χρειάζεται νά κληθοῦμε γιά παροχή ἐξηγήσεων, μιά καί ἔχουν στά χέρια τους τή βιντεο- κασσέτα, πού δείχνει τά γεγονότα τοῦ Κεφαλαρίου. Ἡ βιντεοκασσέτα ἦταν γιά τοὺς Συνοδικούς ὁ αὐθεν- τικός μάρτυρας κατηγορίας καί τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν καί ἡ ἀπολογία τους καί ἡ ἀναγκαία ὑπεράσπιση τῶν κατηγορουμένων. Καί γιά τήν ἀκρί- βεια τοῦ πράγματος πρέπει νά σημει- ωθεῖ, ὅτι σ' ὅλη τή σειρά τῶν γεγο- νότων, πού εἶχαν καταγραφεῖ στή βιντεοκασσέτα, ἐγώ ἀπουσίαζα. Για- τί πῆγα στόν Ναό, ἀφοῦ τέλειωσε ἡ συμπλοκή τῶν ἱερέων μέ τόν συνα- γμένο λαό.

8. Ὑπῆρξε καί δεύτερη ἀντίδραση ἀπό Συνοδικό. Παρατήρησε ὅτι τό πειστήριο τοῦ ἐγκλήματος εἶναι ἡ βιντεοκασσέτα τοῦ Κεφαλαρίου. Δη- λαδῆ, γεγονότα πού ἐκδιπλώθηκαν στήν Μητρόπολη τῆς Ἀττικῆς. Πρόσ- θεσε ὅτι ἡ Σύνοδος μπορεῖ νά ἔχει κάποια παράπονα καί μέ τόν Μη- τροπολίτη Λαρίσης Θεολόγο, πού ἐγκαταστάθηκε στό Ἐπισκοπεῖο. Ὁ - μως, γιά τόν Θεσσαλῶτιδος Κων-

σταντίνιο ποιά είναι η κατηγορία και για ποιο λόγο του επιβάλλεται το αντίστοιχο επίτιμο; Η απάντηση, πού πήρε από τον προκαθήμενο και πρόεδρο της Συνόδου, ήταν ξερή: «Κι αυτός τέτοιος είναι». Μ' αυτό το «κι αυτός τέτοιος είναι» καταδικάστηκε ένας Μητροπολίτης από τη Σύνοδο, πού προεδρευόταν από τον κ. Σεραφείμ.

9. Η ποινή πού επιβλήθηκε είναι ανυπόστατη. Αυτό τό διασαλπίζουν όλοιοί σοβαροί Κανονολόγοι. Βέβαια, ο Αρχιεπίσκοπος έπιστράτευσε κάποιον του δικού του μορφωτικού επιπέδου, κάποιον πού παραπαίει σέ παραχαράξεις και παρερμηνείες τών Ίεροκανονικών κειμένων, γιά νά στηρίξει τίς ανυπόστατες Συνοδικές αποφάσεις. Αλλά τά έπιχειρήματα αυτού του άγράμματος καθηγητή είναι τόσο φαιδρά, πού και ένας πρωτοετής φοιτητής μπορεί νά τά αντικρούσει.

10. Τό έγγραφο πού στέλλεται σέ μένα και στους δυό άγαπητούς συλλειτουργούς Αρχιερείς, περιέχει και τήν άπειλή ότι όποιος κληρικός, όποιουδήποτε βαθμού, προσφύγει σέ πολιτικό δικαστήριο, θά έπισύρει έναντίον του «τά υπό του Λ' Αποστολικού Κανόνος προβλεπόμενα». Η παράγραφος αυτή άποτυπώνει τή σύγχυση και τήν άμάθεια. Νά τί λέει ό Ίερός αυτός Κανών: «Εϊ τις Έπίσκοπος κοσμικοίς άρχουσι χρησάμενος, δί' αύτών έγκρατής Έκκλησίας γένοιο, καθαιρείσθω, και άφοριζέσθω. Και οί κοινωνοῦντες αύτῷ πάντες». Δηλαδή, εκείνος ό Έπίσκο-

πος (και μόνο έπισκόπους άφορά, όχι κληρικούς όποιουδήποτε βαθμού) που θά άρπάξει Έπισκοπή μέ τή βοήθεια κοσμικού άρχοντα, αυτός νά καθαιρείται. Τί σχέση έχει ή άρπαγή έπισκοπής μέ τήν προσφυγή κάποιου άδικούμενου κληρικού στά Νόμιμα και θεσμοθετημένα δικαστήρια; Αυτό είναι τό μεγάλο έρώτημα. Μόνο κάποιος πού πλαστογραφεί τούς Κανόνες και παραπληροφορεί τόν λαό μπορεί νά έξηγήσει.

11. Ανακοινώνεται σέ μās ότι ή Σύνοδος μās κρίνει καθαιρετέους και άπογυμνωτέους πάσης ίερατικής τιμής και άξίας. Αυτό τί σημαίνει; Ότι έκ τών προτέρων, πρίν συσταθεί τό έκκλησιαστικό Δικαστήριο, πρίν γίνουν οί άνακρίσεις, πρίν κληθούμε νά άπολογηθούμε γιά τίς συγκεκριμένες κατηγορίες, ή Σύνοδος έχει έκδώσει τήν καταδικαστική άπόφασή της. Μέ ποιο δικαίωμα ή άρχή πού καταγγέλλει, διατυπώνει μαζί μέ τήν καταγγελία και τήν άπόφαση; Αυτό ούτε στήν έκκλησιαστική Δικαιοσύνη έππρέπεται νά συμβεί ούτε στήν πολιτική. Κι όμως συνέβηκε μέ τήν άπόφαση της Συνόδου της 10ης Αύγούστου του 1993».

Τά παραπάνω άποτελοῦν μόνο μία μικρή κριτική στό κανονικό αυτό έξάμβλωμα πού λέγεται «επίτιμο της άκοινωνησίας». Αν θελήσει κανείς νά κάνει μία έκτενέστερη έρευνα, πού νά συμπεριλαμβάνει όλη τήν έγκυρη κριτική κατά της πρωτοφανούς αύτης ποινής, πρέπει νά συγκεντρώσει όλο αυτό τό

υλικό σέ ένα μεγάλο τόμο.

Ἡ ψευτοποινή αὐτὴ ἔμπαζε ἀπὸ παντοῦ. Φοιτητὲς τῆς θεολογίας ρώταγαν τοὺς καθηγητὲς τους γιὰ τὸ «ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας». Καὶ κεῖνοι εἶτε ἀπέφευγαν νὰ ἀπαντήσουν, μέ ἓνα μειδίαμα στὰ χεῖλη, εἶτε προσπαθοῦσαν μέ παιδαριώδη ἐπιχειρήματα κατὰ κάποιο τρόπο νὰ καλύψουν τὶς αὐθαρεσίες τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Διαφορετικὴ στάση κράτησε γνωστός καθηγητὴς μέ πολλές σχέσεις καὶ μέ τὴ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ μέ τὸ Πατριαρχεῖο. Ὅταν τοῦ ἔθεσαν τὸ θέμα κατὰ πόσον τὸ «ἐπιτίμιο» αὐτὸ εἶναι κανονικὴ ποινὴ κι ἂν ἐπιβλήθηκε μέ κανονικὸ τρόπο, ἐκεῖνος ἀπάντησε: «Κοιτάξτε κάτι. Μετὰ τὶς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οἱ τρεῖς μητροπολίτες ἦταν πλέον νόμιμοι στὶς μητροπόλεις τους. Μοῦ ζητήθηκε λοιπὸν ἀπὸ τὴ Σύνοδο (τόν Σεραφεῖμ) μιά φόρμουλα γιὰ νὰ δρομολογήσει τὴν ἔκπτωσή τους καὶ πάλι. Καὶ ἐγὼ ἔδωσα αὐτὴ τὴ φόρμουλα τοῦ «ἐπιτιμίου». Πάνω σ' αὐτὴν τὴν ποινὴ μπορούσαν πλέον νὰ πατήσουν γιὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσουν στὴ δεύτερη ἔκπτωση ἀπὸ τὸν θρόνο τους». Αὐτὸ πού προξένησε τὴν ἐντύπωση στοὺς φοιτητὲς ἦταν:

-πόσο εὐκολα (καὶ μέ κάποια αὐταρέσκεια) ἀποκάλυψε ὁ καθηγητὴς ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ ἐφευρέτης αὐτῆς τῆς φόρμουλας –πού ὀνομάσθηκε «ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας»-

πού θὰ διευκόλυνε τὸν Ἀρχιεπίσκοπο νὰ ἐκτοπίσει τοὺς δικαιωθέντες μητροπολίτες.

-πὼς δὲν προσπάθησε καθόλου νὰ τεκμηριώσῃ νομοκανονικά αὐτὸ τὸ δικό του κατασκευάσμα. Ἐμοιάζε νὰ λέει στοὺς φοιτητὲς. Βρήκαμε μιά νέα φόρμουλα δίκης τῶν τριῶν ἀπὸ τὶς μητροπόλεις τους, μὴ ζητᾶτε τίποτε παραπέρα!

Στὴ συνέχεια θὰ φανεῖ ὅτι πράγματι ἐκεῖ ὀδηγήθηκαν τὰ πράγματα. Χρησιμοποιήθηκε αὐτὴ ἡ ἀντικανονικὴ καὶ δόλια ποινὴ, πού ἐπιβλήθηκε χωρὶς καμιά δικαστικὴ διαδικασία, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δρομολογηθεῖ ἡ δεύτερη παράνομη καὶ βίαιη ἐκδίωξη τῶν 3 μητροπολιτῶν ἀπὸ τὶς μητροπόλεις τους.

Θὰ δοῦμε πὼς ἐκτυλίχτηκαν τὰ γεγονότα. Τὸ σίγουρο ὅμως εἶναι ὅτι ὁ Ἀττικὸς Νικόδημος σήκωσε αὐτὸ τὸ ἀκάνθινο στεφάνι τοῦ ἁδίκου, δόλιου καὶ ἀντικανονικοῦ ἐπιτιμίου 20 χρόνια μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς ἐξόδου του ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ καὶ τὴ διαφυγὴ, διὰ τοῦ θανάτου του, ἀπὸ τὴ διωκτικὴ μανία τῶν «ἀδελφῶν» του!

Στὸ μεταξύ ἐξέπνεε καὶ ἡ προθεσμία γιὰ νὰ δώσουν τὴν ἀπάντησή τους οἱ τρεῖς μητροπολίτες γιὰ τὴν τοποθέτησή τους στὶς τρεῖς προσωποπαγεῖς μητροπόλεις (ὁ Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνος στὴ μητρόπολη Φαρσάλων καὶ Δομοκοῦ, ὁ Ἀττικὸς Νικόδημος στὴ μητρόπολη Ἀμαλιάδος καὶ ὁ Λαρίσης Θεολόγος στὴ μητρόπολη Λιοσίων).

Ἡ ἐκλογή ἐγίνε στίς 15 Ἰουλίου 1993 καί ὁ Νόμος ὄριζε ὅτι ἐντός ἐνός μηνός ἔπρεπε οἱ τρεῖς νά ἀποδεχθοῦν τίς μητροπόλεις καί νά δώσουν τά μηνύματα. Στίς 11 Αὐγούστου 1993 οἱ τρεῖς ἔστειλαν τήν ἀρνητική ἀπάντησή τους πρὸς τήν Σύνοδο.

Τεκμηριώνοντας τήν ἀρνήσή τους τόνισαν ὅτι ἡ ἐκλογή πού ἐγίνε πάσχει κανονικά. Ἀντικανονική ἦταν ἡ δημιουργία τοῦ πρωτοφανοῦς αὐτοῦ θεσμοῦ τῶν προσωποπαγῶν μητροπόλεων (στίς ὁποῖες τοὺς ἐξέλεξαν). Σημειωτέον ὅτι ἀργότερα ἀμφισβητήθηκε ἐπίσημα ἡ δημιουργία προσωποπαγῶν μητροπόλεων ὡς ἀντικανονικῶν (πῆραν ἀποφάσεις τόσο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὅσο καί τό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως γιά τήν μητρόπολη Γουμενίσσης –γιατί ἄραγε μόνο γι' αὐτή καί ὄχι καί γιά τήν μητρόπολη Σταγῶν;- νά γίνει μόνιμη μητρόπολη, γιατί δέν νοεῖται προσωποπαγῆς μητρόπολη στοὺς Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας). Δεύτερη ἀντικανονικότητα ἦταν ἡ μετάθεση τῶν δύο ἐκ τῶν τριῶν σέ μητροπόλεις ἄλλες ἀπὸ αὐτές πού εἶχαν ἐκλεγῇ.

Ἡ ἐκλογή τους ὅμως πάσχει καί νομικά. Τό Σύνταγμα δέν προβλέπει ἔκδοση προσωπικοῦ Νόμου (ὁ Νόμος τῶν προσωποπαγῶν μητροπόλεων λέγει: οἱ μητροπόλεις αὐτές... καί αὐτές... ἰδρύονται γιά αὐτούς... καί αὐτούς... τοὺς μητροπολίτες). Δεύτερο σοβαρό νομικό

πρόβλημα εἶναι ὅτι δέν μπορεῖ ἡ βουλή νά νομοθετεῖ ἀντίθετα στό Σ.τ.Ε. καί μέ τόν νόμο τῶν προσωποπαγῶν μητροπόλεων νά ἀναγκάζει τοὺς μητροπολίτες νά ποιᾶν μητροπόλεις ἄλλες ἀπὸ αὐτές πού τό Σ.τ.Ε. θεώρησε ὡς μητροπόλεις τους. Ἐπίσης δέν μπορεῖ ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας νά ἀποφασίζει ἀντίθετα ἀπὸ τίς ἀποφάσεις τοῦ Σ.τ.Ε. (γιά τό λόγο αὐτό εἶχε ἀσκηθεῖ ποινική δίωξη κατὰ 33 μητροπολιτῶν καί τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, προχωροῦν ὅμως ἀπτόητοι τήν παρανομία). Συγκεκριμένα τό Σ.τ.Ε. λέει: Ὁ Νικόδημος εἶναι ὁ νόμιμος μητροπολίτης στή μητρόπολη Ἀττικῆς. Καί ἡ Ἱεραρχία λέει: Ἐκλέγω τόν Νικόδημο στή μητρόπολη Ἀμαλιάδος. Καί τρίτο σοβαρό νομικό πρόβλημα. Ἀφοῦ οἱ 3 μητροπολίτες (παρ' ὅλον ὅτι εἶναι νόμιμοι) δέν μετέχουν στό σῶμα τῆς Ἱεραρχίας, ὅλες οἱ ἀποφάσεις πάσχουν καί προσβάλλονται ὡς ἄκυρες.

Ἡ νέα αὐτή ἀπάντηση τῶν 3 μητροπολιτῶν ἐρέθισε ἀκόμα περισσότερο τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί τό περιβάλλον του. Ἀπάντησε λοιπόν μέ τήν σύγκληση τῆς ΔΙΣ, καί μεγάλη ἐξαγγελία γιά ποινές κατὰ τῶν 3 μητροπολιτῶν. «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κάλεσε τή Σύνοδο γιά τίς 25 Αὐγούστου. Αὐτή θά ἦταν ἡ τελευταία συνεδρίαση τῆς περιόδου 1992-1993. Τοῦ χρονικοῦ διαστήματος πού ὑπερπληρώθηκε μέ τά μεγαλύτερα ἐκκλησιαστικά ἐγκλήματα» (Εἶπέ τῇ Ἐκ-

«Κουλτούρα Θανάτου»

Στή σύναξη τῶν προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στό Φανάρι τό Μάρτιο τοῦ 2014 ὁ Πατριάρχης Μόσχας Κύριλλος, κατά τά ρεπορτάζ, ἐπεσήμανε σύγχρονες προκλήσεις, μέ τίς ὁποῖες βρίσκεται ἀντιμέ-

κλήσια, σελ. 498). Τό ἀνακοινωθέν τῆς Συνόδου θεωρεῖ «διασάλευση τῆς κανονικῆς τάξεως» τήν μή ἀποδοχή τῶν μητροπόλεων στίς ὁποῖες ἐξέλεξαν τοὺς 3. Θεωρεῖ τήν ἐκ νέου προσφυγή τῶν 3 στό Σ.τ.Ε. γιά τά «ἐπιτίμια» «*δογματική καί ἐκκλησιολογική ἀπόκλιση*». Κρίνει προκαταβολικά αὐτούς (χωρίς καί πάλι καμμιά δικαστική διαδικασία) «*καθαίρε- τέους καί ἀπογυμνωτέους πάσης ἱερατικῆς τιμῆς καί ἀξίας*» (ἐφ' ὅσον κατά τήν -αὐθαίρετη- γνώμη της πρέπει νά καθαίρεθοῦν, γιατί δέν παραπέμπει σέ ἐκκλησιαστικό δικαστήριο;) καί προωθεῖ τό ὅλο θέμα στήν Ἱεραρχία γιά νά τοὺς ἐπιβάλει ἐκείνη ὅ,τι προβλέπουν οἱ Ἱεροὶ Κανόνες (δέν ἔχει τό δικαίωμα ἡ Ἱεραρχία νά ἀποφασίζει γιά ποινές σέ μητροπολίτες χωρίς νά τηρεῖται ἡ δικαστική διαδικασία).

Ὅλες αὐτές οἱ κινήσεις τοῦ Ἀρ-

τωπη ἡ Ἐκκλησία. Μεταξύ αὐτῶν οἱ «*προσπάθειες καλλιέργειας τῆς καταλυτικῆς, διά τίς ἠθικές καί οἰκογενειακές ἀρχές, οὕτως λεγομένης φιλοσοφίας τοῦ φύλου*», καθὼς καί «*ὅσα διεκδικοῦν τήν ἐπέμβαση εἰς τήν*

χιεπισκόπου ἦταν ἐν πολλοῖς ἀναποτελεσματικές, ἀφοῦ τόσο ὁ Λαρίσης Θεολόγος ὅσο καί ὁ Ἀττικῆς Νικόδημος βρίσκονταν στίς μητροπόλεις τους, λειτουργοῦσαν στίς ἐνορίες τῶν μητροπόλεων τους καί ἀσκοῦσαν (μέ δυσκολία λόγῳ ὄλων αὐτῶν τῶν γεγονότων) τά ποιμαντικά τους καθήκοντα. Ἐπίσης, στή Λάρισα ἄλλαζαν συνεχῶς οἱ τοποτηρητές, ἀφοῦ τό Σ.τ.Ε. ἀκύρωνε τήν τοποθέτησή τους. Ἀλλά καί στήν Ἀττική, μετά ἀπό τήν ἀναστολή τοποθέτησης ὡς τοποτηρητή ἀπό τό Σ.τ.Ε. τοῦ Βαρθολομαίου, τό πεδίο ἦταν ἐλεύθερο γιά τόν Νικόδημο. Ἡ ἐπιλογή τοῦ Σεραφεῖμ ἦταν νά ἀντιπαρατεθεῖ στήν Ἀττική βάζοντας ἀπέναντι στόν Νικόδημο πρόσωπο πού θά μπορούσε νά μὴν τό βάλει στά πόδια. Ἀλλά αὐτά θά τά δοῦμε στή συνέχεια.

Ἀρχιμ. Εἰρηνάιος Μπουσδέκης

ἴδια τή θεόπλαστη φύση (τοῦ ἀνθρώπου)». Ὅντως, στίς δυτικές κοινωνίες ἓνα κρεσέντο προβολῆς νέων ιδεῶν περί τό φύλο διακηρύσσει ὡς «ἀτομικό δικαίωμα» τό νά βιώνει ὁ ἄνθρωπος τή συνάντησή του μέ τόν ἄλλο ἄνθρωπο καί γενικά νά πολιτεύεται, χωρίς τή «δέσμευση» νά ἐνεργεῖ μέ βάση σταθερά καθιερωμένες λειτουργίες ἑνός φύλου σέ ἀτομικό ἢ κοινωνικό πεδίο. Προωθείται δηλαδή ἓνας τύπος ἀνθρώπου μέ ἀσταθές, ἐλεύθερα ἐπιλέξιμο φύλο, ὅσο ἀλλόκοτος καί ἂν εἶναι στήν πανανθρώπινη συνείδηση καί ἐντελῶς ξένος πρὸς τή «θεόπλαστη φύση» τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπολογίας. Ποιές ὅμως εἶναι οἱ συνέπειες αὐτῆς τῆς κουλτούρας;

Ὁ θεσμός πού καίρια πλήττεται, εἶναι ὁ γνωστός μας γάμος. Νέα σχήματα συμβιώσεων χαλαρῶν καί ἐκτός βιολογικῶν ὄρων καί ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν γιά ἐπαρκή ἀνανέωση τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, ἐμπεδώνονται ὡς ὑποκατάστατα αὐτοῦ, μετά μακροχρόνια «πλύση ἐγκεφάλου» τῆς κοινῆς γνώμης. Ἡ «ἀγάπη», πού στό ὄνομά της ὁμνῶουν οἱ «ἀναδομητές» τῆς φύσης, πρὸς ὅποιον καί ἂν ἀπευθύνεται, «σύντροφο», παιδί (ἢ ἀκόμη καί ζῶο) ἱκανοποιεῖ ναρκισσιστικές ἀναζητήσεις περιπαθῶν ἐμπειριῶν τοῦ ἀτόμου, καί ὄχι ὁράματα συνεργειῶν ἀγάπης, πού ἀντιπαλεύει τό θάνατο μέ τήν ἀτίμητη καρποφορία ἀνθρώπινης ζωῆς μέ μέλλον ἀθανασίας.

Στίς ἀνατρεπικές αὐτές περί φύλου

θεωρήσεις, τό φεμινιστικό κίνημα βρίσκει ἐρείσματα νά βάλλει κατὰ τῆς ἴδιας τῆς φυσικῆς γενετήσιας τάξης, τήν ὁποία μέμφεται ὅτι «μεροληπτεῖ» ὑπέρ τοῦ ἄνδρα, κατανέμοντας ἄνισα τά βάρη τῆς συνέχειας τῆς ζωῆς στά δύο φύλα. Στό ὄνομα δέ τῆς ἰσότητος τά φεμινιστικά λόμπι ἔχουν ἐπιτύχει τή θεσμοθέτηση γιά τή γυναῖκα δικαιωμάτων πάνω στό σῶμα της, κατὰ παράβαση ἀρχῶν βιολογίας, ἠθικῆς καί δικαίου. Δέν πρόκειται δηλαδή γιά μέτρα προστασίας τοῦ σώματός της ἀπό ἐξευτελιστική μεταχείριση, ἀλλά, γιά δικαιώματα ζωῆς καί θανάτου ἀνθρωπίνων υπάρξεων, πού ἔχουν σπαρεῖ μέσα σ' αὐτό καί κυοφοροῦνται σύμφωνα μέ τοὺς βιολογικούς νόμους: δικαιώματα γιά ἐκτρώσεις κατὰ τό δοκοῦν. Γενικότερα δέ, μετά ἀπό πιέσεις «προοδευτικῶν» λόμπι καί τῶν δύο φύλων, ἔχει γίνεи ἀποδεκτή ἡ διάσπαση τῆς «θεόπλαστης» γενετήσιας τάξης σέ δύο αὐτόνομες λειτουργίες: α) τή φευγαλέα ἡδυπάθεια καί β) τήν ἐν δυνάμει ἀκόλουθη ἔμποιη διαδικασία καρποφορίας νέας ζωῆς. Ἡ ἀνεξέλεγκτη δέ λειτουργία τῆς πρώτης («σεξομανία») καί ὁ στραγγαλισμός τῆς δεύτερης προστατεύονται καί τά δύο, κάτω ἀπό τήν ὁμπρέλα τῶν «ἀτομικῶν δικαιωμάτων»!

Στό δεύτερο μισό τοῦ 20^{ου} αἰῶνα, ἔζησε στήν Ἑλλάδα, ὅπου καί ἀπεβίωσε, ὁ αὐστριακός Ρωμαιοκαθολικός ἱερέας, Λαυρέντιος Γκέμερεῦ. Δήλωνε «πολιτισμικός πρόσφυγας». Λάτρης

της ανατολικής έκδοχης του εύρω-
παϊκού πνεύματος και δεινός κριτής
της δυτικής κουλτούρας, δημοσίευσε
τό 1977 τό βιβλίο «*Η δύση της Δύσης*»
(Έκδ. Παπαζήση). Κινείται σε πλαί-
σια ιστορικο-κοινωνικο-φιλοσοφικά.
Κάποιες θέσεις του ἐγγίζουν τό θέμα
μας. Γράφει: «*Πῶς ἐξελίχτηκε τό κορί-
τσι σέ δευτερεύοντα γιό..., πῶς ἔγινε
ἡ μητέρα μία μέγαιρα τῆς ἔκτρωσης,
συνεχῆς καταναλώτρια τοῦ «χαπι-
οῦ», πῶς κατάντησε ἡ γυναίκα τοῦ
μεσαίωνα, πού ὀνομαζόταν *Ma-Dame*,
Madonna, *Δέσποινα*,... μέσα στήν
ἀνδρική πλειονότητα, στήν διακο-
σμητική “κυρία καθηγήτρια”, “κυρία
ὑπουργίνα”...; Πῶς ἔχει μεταβληθεῖ
τό κράμα ἀρχομανίας καί δέους, πού
χαρακτήριζε στόν μεσαίωνα τή σχέ-
ση τοῦ ἀνδρα μέ τή γυναίκα, στίς κυρι-
αρχικές -γιὰ τόν ἀνδρα- συνθῆκες τῆς
ἀστικής τάξης, πού τίς δέχτηκε καί ἡ
ἴδια ἡ γυναίκα, γιά νά προσαρμοστεῖ
ἀπόλυτα, ἀκόμα καί στίς ἀπελευθε-
ρωτικές της προσπάθειες, σ’ αὐτές,
χωρίς νά συμβάλλει μέ κάτι τό δικό
της σέ ἕνα καινούργιο κόσμος;... Ἐνα
φαίνεται σίγουρο: ἡ ψυχολογική κα-
τάσταση στήν ὁποία βρίσκεται σήμε-
ρα ἡ γυναίκα τῆς μεταγενέστερης ἀ-
στικής κοινωνίας εἶναι θαυμάσια προ-
καθορισμένη στό νά ἐπιταχύνει τό τέ-
λος αὐτῆς τῆς κοινωνίας μέ τή συνεχή
μείωση τῆς γεννητικότητας. Μέ τήν
παύση τῆς μητρότητας παύει ἡ ἴδια ἡ
ἀνθρώπινη ζωή – ἐκτός ἂν ἡ χημική
βιομηχανία ἀναλάβει τήν ἀναπαρα-
γωγή τοῦ ἀνθρώπου. Θά εἶναι ἄρα-*

*γε αὐτό τό ἐπόμενο κεφάλαιο τῆς Τε-
χνολογικῆς Ἐπανάστασης: “Ἐνας τέ-
λειος κόσμος τοῦ ρομπότ, μιά ἀνθρω-
πότητα χωρίς φύλο;»* (σελ. 141,143).

Τό θέμα ἀπασχολεῖ πολλές σύγ-
χρονες διανοούμενες, πού ἐπικρίνουν
ἐντονα αὐτόν τόν οἶστρο ἀνατροπῆς,
στόν ὁποῖον καί ἀντιτάσσουν τούς
παλιούς πανανθρώπινους τρόπους
ζωῆς. Μία ἀπ’ αὐτές, ἡ Hilary White,
σέ ἄρθρο της στόν ιστότοπο LifeSite-
News.com (10/1/2013), μέ τόν εὐ-
γλωττο τίτλο: «*Οἱ νέοι ἄνδρες ἀπο-
φεύγουν τό γάμο: Οἱ γυναῖκες δέν εἶ-
ναι πιά γυναῖκες*», παραθέτει στατι-
στικές ἀπό τίς ΗΠΑ, πού δείχνουν ὅτι
ἀπό τό 1997 μέχρι σήμερα, τό ἐνδιαφέ-
ρον γιά ἕνα γάμο ἐπιτυχή, ἐνῶ στίς
νέες ἔχει ἀυξηθεῖ σημαντικά, στούς
συνομηλικούς τους νέους ἔχει μειωθεῖ
σέ βαθμό ἀντίστοιχο. Ἀναφέρει δέ θέ-
σεις ἄλλης ἀντι-φεμινίστριας, ἐρευνή-
τριας σέ θέματα σχέσεων τῶν φύλων
καί γάμου, τῆς Suzanne Venker, πού,
σέ ἄρθρο της μέ τόν ἐμβληματικό τίτ-
λο «*Πόλεμος κατά τῶν ἀνδρῶν*»,
ἀναλύει πλῆθος στατιστικῶν στοιχεί-
ων ἀπό τίς ΗΠΑ καί συμπεραίνει ὅτι
ὁ φεμινισμός ἔχει καταφέρει νά ἐκτο-
πίσει πολλούς ἄνδρες ἀπό τή δημό-
σια σκηνή, ἀπονευρώνοντας τόν πα-
ραδοσιακό τους ρόλο ὡς πυλώνων,
φυλάκων καί τροφοδοτῶν τῆς οἰκο-
γένειας καί γενικά τῆς κοινωνίας. Κρί-
νει δέ ὅτι οἱ ἄνδρες δέν ἔλκονται πιά
ἀπό τό γάμο ὅπως πρῶτα, δέν τόν
βλέπουν σάν πεδίο ὁλοκλήρωσης,
ἀλλά σάν ἀρένα στημένου ἀγώνα,

μετά τίς άπανωτές άναμορφώσεις του οίκογενειακού δικαίου, πού τά φεμινιστικά λόμπι έχουν έμπνεύσει: περιπέτεια χωρίς νόημα!

Η νεωτερική μετάλλαξη του άνθρώπου της Δύσης άφορα όχι μόνο τη γυναίκα αλλά και τον άνδρα, πού όχι σπάνια έγγίζει έκτρωματικές καταστάσεις. Συχνά οί φυλετικές του μεταλλάξεις προκαλούν τό κοινό αίσθημα. Μάχεται δέ, μέ τρόπο βίαιο και προκλητικό, νά τίς επιβάλει σάν «άτομικό δικαίωμα», έγκαλώντας επί ρατσισμού όποιον άπλά διαπιστώνει ιδίοις όμμασι, τήν αλήθεια περί του βιολογικού φύλου του! Άλλοτε πάλι, πολλοί μοντέρνοι άνδρες άποδεικνύονται στυγνοί καιροσκόποι. Στηρίζουν έκθύμως τήν άπελευθέρωση της γυναίκας άπό τήν «άνδρική κυριαρχία» (έννοείται βέβαια ότι ή «άπελευθέρη» έπωμίζεται πολλές άπό τίς δικές τους ευθύνες). Αυτόι δέ, πλέοντας σέ πελάγη άδιαφορίας, τρυγούν άνέμελα, κάποτε και μέ τό άζημίωτο, όποιο καρπό βρούν στό διάβα τους και «κάνουν τή ζωή τους» χωρίς τύψεις. Μήπως δέν πλειοδοτούν σέ μανιφέστα, όπως ότι ή γυναίκα δέν τούς έχει ανάγκη; Δέν της άναγνωρίζουν ικανότητες σάν τίς δικές τους, άν όχι μεγαλύτερες; Δέν προσυπογράφουν φεμινιστικά κηρύγματα περί «στερεότυπων ρόλων» τών φύλων, πού τήν έχουν χαντακώσει, και ότι «ήλθε ό καιρός νά άνοίξει τά φτερά της»; Έννοώντας βέβαια: «νά φύγει, νά μάς άφήσει ήσυχους»!

Τέτοιοι είναι οί καρποί της νέας περιφύλου ιδεοληψίας: όντα έγωπαθή, άνέραστα, άκαρπα. Έκείνος: δόλιος άκαμάτης, φιλήδονος ύποκριτής, ύπουλος άτομιστής. Έκείνη: ύστερική της «τρεχάλας», άφιονισμένη μέ φαντασιώσεις αυτάρκειας, δύναμης, καταξίωσης, έτοιμη νά συντρίψει όποιον καταφρονεί τήν άνωτερότητά της! Πώς αυτά τά όντα νά συναντηθούν; Πώς νά νιώσουν τήν ανάγκη τό ένα του άλλου, γιά νά ολοκληρωθούν δημιουργικά; Πώς νά κάνουν οίκογένεια; Στίς «έμπόλεμες» αυτές συνθήκες πάμπολλες είναι οί «άπώλειες»: άγόρια και κορίτσια, πού επιθύμησαν γάμο και οίκογένεια, βλέπουν τούς πόθους τους νά σαπίζουν σέ «χωματερές» διαζυγίων ή τούς άπωθούν σάν δυνητικά σενάρια γιά τήν έσχατη ώριμότητά τους. Η άμοιβαία καχυποψία, πού οί μοντέρνες διδαχές περί φύλου έχουν έκθρέψει, λυμαίνονται κάθε φυσιολογική μεταξύ τους συνεκτική έλξη.

Οί προωθητές τών νέων θεωρήσεων περί φύλου, σεμνύνονται ότι άπελευθέρωσαν τή γυναίκα καθιερώνοντας γι' αυτήν ίσα δικαιώματα μέ τον άνδρα. Στό μέτρο πού ισότητα δέν σημαίνει ίσοπέδωση τών φύλων αλλά ίσος σεβασμός στό πρόσωπο και τήν ξεχωριστή λειτουργία κάθε άνθρώπου ανεξαρτήτως φύλου, παραβιάζουν άνοικτές θύρες. Έδω και 2000 χρόνια ό Χριστιανισμός έχει διακηρύξει τή γυναίκα ισότιμη μέ τον άνδρα, όπως έξ άρχής δημιουργήθηκε.

Οί έπιτυχίες δέ, πού έπικαλούνται τά φεμινιστικά κινήματα, στην άναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου των κοινωνιών προς όφελος των γυναικών, λίγο διαφέρουν από «πύρρειες νίκες». Πολύ άμφίβολο άν σήμερα είναι πιο εύτυχισμένη ή γυναίκα καί αξιοποιεί καλύτερα τά τάλαντά της περνώντας τις μέρες ή τις νύχτες της πίσω από γκισέ καί γραφεία γεμάτα χαρτιά, υπό τό κράτος άγχωτικών προθεσμιών καί υποχρεώσεων, ή σέ μαρathonια διαβούλια «στελεχών» καί «συμβούλων», ή σέ συνεργεία προσφοράς υπηρεσιών, κτλ., άν είναι πιο ασφαλής καί έπαψε νά κινδυνεύει νά πέσει θύμα έκμετάλλευσης ή παρενόχλησης, κυνηγώντας την «άνέλιξη» της, στον άνελέητο, ανταγωνιστικό, ήθικά ξεσαλωμένο κοινωνικό χώρο, άπ' όσο ήταν, όταν τά δύο φύλα συμπορεύονταν μέ ρόλους άλληλοεξαρτώμενους, παρά τά προβλήματα πού έχει όντως έκθρέψει στίς σχέσεις τους ή φθορά της ανθρώπινης φύσης. Ένα πάντως είναι σίγουρο: οί δυτικές κοινωνίες άπειλούνται από δημογραφικό λιμό. Η Δύση ήδη δύει, όπως είχε προβλέψει ό Γκέμερεϋ πριν από 40 χρόνια.

Άξιοσημείωτη επίσης καί ή διαίσθησή του ότι ό άνθρωπος της δυτικής κουλτούρας ίσως θελήσει νά επέμβει στην ίδια τή «θεόπλαστη φύση» του καί, στρεβλώνοντας τή δημιουργική έτερότητα των φύλων, νά αναθέσει την άναπαραγωγή του στη βιοχημεία! Δέν συζητιέται σήμερα ή δυνα-

τότητα παραγωγής «άντιγράφων» ανθρώπων μέ «κλωνοποίηση»; Δέν γνωρίζουμε άν, μέ την άνοχή του Θεού (τήν «κατ' έγκατάλειψη»;...), ό άνθρωπος της άποστασίας θά τό επιτύχει ούτε τί όντα θά παραχθούν. Τό δημογραφικό πάντως κενό στη Δύση δέν πρόκειται νά καλυφθεί διά της βιοτεχνολογίας μέ άφυλα ρομπότ. Η φυσική νομοτέλεια άπεχθάνεται τό κενό: τό νερό πού ρέει, γεμίζει όποια λακούβα βρεϊ στό διάβα του. Έτσι καί λαοί μετακινούνται, είτε ως μαχητικοί εισβολείς είτε ως έξαθλιωμένοι οικονομικοί ή πολεμικοί πρόσφυγες, καί διακινδυνεύουν τή ζωή τους άναζητώντας καλύτερη τύχη σέ περιοχές δημογραφικά διψασμένες. Δέν έχει γίνει ή Μεσόγειος ύγρός τάφος για χιλιάδες δύστυχους πρόσφυγες πού πληρώνουν χαράτσι σέ μαφιόζους δουλεμπόρους, για νά τους μεταφέρουν λαθραία στην Εύρώπη στοιβαγμένους σέ σαπιοκάραβα πού βυθίζονται;

Τό ότι ή Εύρώπη περιθάλλει θαλασσοδαρμένους ναυαγούς είναι άξιέπαινη. Η τραγικότητα όμως του δικού της προβλήματος είναι έφιαλτική: ή υπογεννητικότητα κάνει τό μέλλον της ζοφερό. Πρόσφατες στατιστικές τή φέρουν πρωταθλήτρια κόσμου στό... «άθλημα» αυτό. Κατ' άδήριτη λοιπόν συνέπεια, όσο καί άν σπάνια όμολογεΐται, ή Εύρώπη σ' αυτά τά θαλασσοδαρμένα ράκη, όσα έπιζήσουν, προσβλέπει για νά κρατήσει σέ λειτουργία τόν παραγωγικό

ιστό της καί ὄρθιο τό ἀσφαλιστικό σύστημα τῶν γερασμένων γηγενῶν πληθυσμῶν της. Ἐπισήμως ἐκτιμᾶται ὅτι ἡ ΕΕ θά χρειαστεῖ νά ἐνσωματώσει κάπου 56 ἑκατομμύρια νέων μεταναστῶν μέχρι τό 2050, «προκειμένου νά καταπολεμηθεῖ ἡ μείωση τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ της» (βλ. ἱστοσ. Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου europa.eu). Πράγμα πού σημαίνει ὅτι θά πρέπει νά δεχθεῖ τήν εἰσροή ἄνω τῶν 150 ἑκατομμυρίων νέων ἀνθρώπων στόν εὐρωπαϊκό χῶρο.

«Δύση τῆς Δύσης», λοιπόν, δέν σημαίνει ἀκατοίκητη Δύση. Σημαίνει τό τέλος τοῦ περίφημου χριστιανικοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ. Ἴσως τά περίλαμπρα χριστιανικά ἐπιτεύγματα τῆς γηραιᾶς μας ἡπείρου θά τά ἐπιδεικνύουν κάποτε σάν μουσειακά τουριστικά ἐκθέματα νεήλυδες λαοί, μουσουλμάνοι, ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον, μιά καί γι' αὐτούς ἡ πολυτεκνία εἶναι καθῆκον ἱερό! Καί αὐτό δέν θά ἦταν τό χειρότερο σενάριο: κανεῖς δέν μπορεῖ νά ἀποκλείσει τήν ἐπέκταση τοῦ αἰματηροῦ τζιχαντ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς στά πατρογονικά μας ἐδάφη. Καί

τότε... Ἄς μή τό συζητάμε!

Θά βγοῦμε οἱ Εὐρωπαῖοι, καί ιδίως ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, ἀπό τόν χαυνωτικό εὐδαιμονισμό μας, ὥστε ἡ δυναμική τῆς τραγικῆς αὐτῆς πορείας νά ἀνακοπεῖ; Ἐρχεται πάντως στό νοῦ μιά ρήση τοῦ διάσημου Ἀγγλου ἱστορικοῦ Ἄρνολντ Τόυμπη, πού ἔχει πει: «Οἱ πολιτισμοί ὅταν χάνονται, εἶναι θύματα αὐτοκτονίας, ὄχι δολοφονίας»! Ρήση ζοφερή, τραγικά ὅμως ἐπίκαιρη μέ ὅσα συμβαίνουν σήμερα στούς λαούς τῆς Εὐρώπης, τοῦ λίκνου τοῦ περίφημου εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἐμεῖς, οἱ δοκησίσοφοι κρετίνοι, οἱ «Χριστιανοί» τῆς Δύσης, χλευάζουμε τό χριστιανικό μας πολιτισμικό ὑπόβαθρο καί, «δαφνοστεφεῖς» κήρυκες τῆς περήφανης αὐτοχειρίας, προβάλλουμε στήν οἰκουμένη σάν πρόταση προόδου τό «ἐπίτευγμα» τῆς στείρας μεταλλαγμένης φυσικῆς τάξης! Κατ' οὐσίαν, ἓνα πολιτισμό λαῶν σέ ἐπιθανάτια κλίνη, μιά «μαύρη τρύπα», πού τοὺς ρουφᾷ καί τοὺς ἀφανίζει! Κάποιοι εὖστοχα τόν ἔχουν ὀνομάσει «κουλτούρα θανάτου»!...

Ἐ. Χ. Οἰκονομάκος

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: www.el-pliροφοrisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: www.spora.gr